

Motion till riksdagen 2013/14:Sf288

av Désirée Pethrus (KD)

Information och undantag från tvåårsregeln vid misshandel eller kränkning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om stöd och information till dem som ansöker om att få komma till Sverige på grund av anknytning eller giftermål.

Motivering

Den utländska person som söker uppehållstillstånd för att få leva med en person i Sverige kan beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som gäller under två år – den så kallade ”tvåårsregeln”. Om förhållandet upphör innan utgången av två år ska personen ifråga återvända till sitt hemland. Regeln kom till för att förhindra skenäktenskap.

Det har dessvärre visat sig att kvinnor som misshandlas av sin partner försatts i en tvångssituation. De har tvingats välja mellan att fortsätta utstå psykisk eller fysisk misshandel eller att bli utvisade från Sverige. Därför ändrades lagen och i dag kan den person som utsatts för våld eller annan allvarlig kränkning under förhållandet, och av det skälet lämnat detsamma, beviljas fortsatt uppehållstillstånd även om förhållandet upphört innan två år förflutit. Lagändringen förefaller inte ha varit tillräcklig för att förbättra situationen för de som utsatts. Kvinnor som borde ha fått stanna har inte fått det. Trots att kvinnan brutit upp från förhållandet på grund av exempelvis misshandel, krävs fortsatt att sammanboendet inte varit helt kortvarigt och att förhållandet från början var seriöst. Om man finner att förhållandet varit oseriöst eller kortvarigt bedöms inte orsaken till uppbrottet som tungt vägande.

I betänkandet Kvinnor och barn i rättens gränsland (SOU 2012:45) påpekar regeringens utredare, Eva Eriksson, att tusentals kvinnor, varje år, söker

Fel! Okänt namn på

hjälp efter att ha utsatts för våld av sina svenska män. Utredningen menar att kunskapen hos kvinnorna är bristfällig och att informationen borde bli bättre.

Det finns tyvärr exempel på män som systematiskt utnyttjar utländska kvinnor genom att inleda ett förhållande med dem och inom två år antingen överge dem eller på annat sätt göra så att de tvingas lämna förhållandet. Dessa män är väl medvetna om att kvinnorna kommer att utvisas om förhållandet upphör innan två år har gått.

För att kunna utreda om det finns skäl att misstänka att referenspersonen kan komma att förgräpa sig på sökanden i framtiden, eller för att fastställa att han tidigare förgräpat sig på sambo eller maka, bör en kontroll göras genom registerutdrag. Vi menar att utdrag från brottsregistret avseende brott mot liv och hälsa 3 kap., brott mot frihet och frid 4 kap., frid och sexualbrott 6 kap., ska hämtas in för samtliga referenspersoner. Även meddelande om besöksförbud ska hämtas in.

Jag menar att det även bör göras en kontroll utifrån folkbokföringsregistret samt Migrationsverkets register om tidigare anknytningsförfrågningar. Det kan ge en bild av om någon tidigare ansökt om uppehållstillstånd p.g.a. anknytning till personen ifråga. På så sätt kan ingen sätta i system att inleda ett förhållande och sedan överge personen i fråga inom tvåårsperiodens utgång.

I de fall det framkommer att referenspersonen tidigare dömts för brott mot kap. 3, 4 eller 6 i brottsbalken bör sökanden alltid informeras om detta muntligen.

De svenska ambassader som hanterar ansökningsprocessen bör även få i uppdrag att ge sökande en mer fullständig information om vilka rättigheter du har och vilket skydd som kan ges. En sådan information bör inkludera reglerna kring tvåårsgränsen.

Den som utsätts för misshandel och kränkningar ska inte vara utlämnad till den som begår brottet. Den situation som alltjämt råder innebär att det uppfattas som att lite stryk ska man tåla. Det är helt oacceptabelt. Ytterligare steg behöver vidtas för att kvinnorna som blir misshandlade inom tvåårsperioden inte ska försättas i en tvångssituation. Det bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 2 oktober 2013

Désirée Pethrus (KD)